

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Urtos/6/2025
Identifikačné číslo spisu:	5025010016
Dátum vydania rozhodnutia:	18.09.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Zeleňáková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:5025010016.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a sudcov JUDr. Dušana Szabóa a JUDr. Dušana Krč - Šeberu, v trestnej veci odsúdeného K. K., v konaní o žiadosti odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na neverejnom zasadnutí konanom 18. septembra 2025 v Bratislave, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 11. júna 2025, sp. zn. 0 Ntc 15/2025, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku napadnuté uznesenie zrušuje a Krajskému súdu v Žiline ukladá, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline (ďalej tiež „súd prvého stupňa“ alebo „krajský súd“) uznesením z 11. júna 2025, sp. zn. 0 Ntc 15/2025 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona a § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“) zamietol návrh odsúdeného K. K. (ďalej tiež „odsúdený“ alebo „sťažovateľ“) na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý bol odsúdenému uložený rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 19. septembra 2024, č. k. 0 Ntc 9/2024-57, právoplatným 22. októbra 2024, ktorým bol uznaný rozsudok Okresného súdu Krakov Stred v Krakove II z 27. apríla 2023, sp. zn. II K 294/23/S v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Krakove z 15. septembra 2023, právoplatným 15. septembra 2023 vo výmere 3 (tri) roky a 6 (šesť) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

2. Súd prvého stupňa v napadnutom uznesení uviedol, že odsúdený spĺňa formálnu podmienku pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, keďže vykonal dve tretiny uloženého trestu odňatia slobody tak, ako to ustanovuje § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona vychádzajúc z Osvedčenia (pozn. vydaného podľa čl. 4 rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008), z ktorého v spojení s § 11 ods. 1 Trestného zákona vyplýva, že odsúdený v Poľskej republike spáchal zločiny. Keďže odsúdený uložený trest odňatia slobody začal vykonávať 21. septembra 2022,

dve tretiny uloženého trestu odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 6 (šesť) mesiacov vykonal 21. januára 2025.

3. Vo vzťahu k prvej materiálnej podmienke pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody krajský súd konštatoval, že odsúdený túto podmienku nespĺňa, čo vyplýva z podrobného vypracovaného doplnenia hodnotenia odsúdeného. K argumentácii odsúdeného k doplneniu hodnotenia súd prvého stupňa uviedol, že táto má v časti všeobecný charakter, resp. účelový, prispôsobený na verejnom zasadnutí vykonaným dôkazom. Krajský súd ďalej uviedol, že odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody vykonával také činnosti, ktoré sú bežné, t. j. od odsúdených vo výkone trestu odňatia slobody štandardne vyžadované, pričom ani výkon práce odsúdeným v Poľskej republike počas obdobia dvoch mesiacov nie je nič výnimočným v jeho správaní, keďže výkon trestu odňatia slobody nie je miestom, kde by odsúdený nemusel robiť nič, len tráviť čas a za výnimočnú nie je možné považovať ani účasť odsúdeného na vzdelávacom cykle v odbore polygrafia počas výkonu trestu odňatia slobody v Poľskej republike. Súd prvého stupňa ďalej uviedol, že odsúdenému nebola počas výkonu trestu odňatia slobody v Slovenskej republike od 20. decembra 2024 ku dňu konania verejného zasadnutia udelená ani žiadna disciplinárna odmena, naopak v hodnotení odsúdeného je špecifikované aj také jeho správanie, na ktoré ústav na výkon trestu odňatia slobody reagoval pohovorom odborného personálu s odsúdeným bez uloženia disciplinárnej sankcie (negatívne prejavy správania odsúdeného spočívajúce vo viacerých verbálnych konfliktoch s inými odsúdenými, kedy nie vždy reagoval primerane situácii a v súlade so zásadami slušného správania sa, ďalej mal problém kontrolovať svoje emócie a reagoval verbálne útočne, či čiastočne kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti a k užívaniu návykových látok).

4. Krajský súd taktiež uviedol, že štandardné správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody nie je automaticky dôkazom preukazujúcim jeho polepšenie v takej miere, ktorá je vyžadovaná na kladné rozhodnutie o jeho návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pričom na podklade dokazovania vykonaného na verejnom zasadnutí nie je možné konštatovať také polepšenie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody, ktoré by preukazovalo takú mieru uvedomenia si odsúdeného potreby vedenia riadneho života, ktoré by bolo dosahované prirodzene, t. j. bez systematického penitencijného pôsobenia na odsúdeného ústavom. Podľa názoru súdu prvého stupňa odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody v Slovenskej republike plnením svojich povinností nepreukázal takú mieru polepšenia, ktorá by preukazovala, že nápravnovychovný cieľ bol dosiahnutý skôr, ako odsúdený vykonal trest v uloženej výmere, teda že by bol účel trestu dosiahnutý už výkonom jeho časti a z tohto dôvodu by výkon zvyšku uloženého trestu odňatia slobody nebol ďalej potrebný.

5. Súd prvého stupňa nepovažoval za potrebné zisťovať detailný priebeh resocializácie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody v Poľskej republike za obdobie od 21. septembra 2022 do 20. decembra 2024, pretože podmienka plnenia svojich povinností vo výkone trestu odňatia slobody a takého správania, ktoré preukazuje jeho polepšenie, musí byť prítomná počas celého výkonu trestu odňatia slobody a nie iba v tej časti výkonu trestu, ktorú považuje odsúdený za smerodajnú. Krajský súd nespochybnil tvrdenie odsúdeného o takom spôsobe jeho správania sa počas výkonu trestu v Poľskej republike, za ktoré mu mali byť opakovane ukladané pochvaly, avšak zobral zreteľ na to, že odsúdený po 20. decembri 2024 pokračuje vo výkone trestu odňatia slobody na území Slovenskej republiky, kde nevykazuje také správanie, ktoré by kvalifikovane preukazovalo jeho polepšenie, pričom na kladné rozhodnutie súdu o jeho návrhu musí byť táto podmienka splnená ku dňu rozhodovania súdu o takom návrhu.

6. Vo vzťahu k druhej materiálnej podmienke súd prvého stupňa uviedol, že odsúdený ani túto podmienku pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nespĺnil, čo je primárne dané už len tým, že nedošlo k jeho náprave, resp. k polepšeniu. Podľa názoru krajského súdu tak nie je možné zodpovedne očakávať, že zatiaľ nepolepšený odsúdený v budúcnosti povedie riadny život. V súvislosti s posúdením splnenia očakávania riadneho vedenia života v budúcnosti súd prvého stupňa poukázal na trestnú činnosť drogového charakteru, ktorá bola ukončená len v dôsledku zaistenia odsúdeného políciou, pričom išlo o takú formu protiprávneho konania, ktorá je pre život a zdravie osôb, ktorým odsúdený predával drogy mimoriadne nebezpečná. Súd prvého stupňa tiež poukázal na postoj

odsúdeného k výkonu trestu odňatia slobody, keď výkon trestu v Poľskej republike vyhodnocoval ako ťažký, ďalej k spôsobu výkonu trestu odňatia slobody, resp. k správaniu sa pracovníkov ústavu k jeho osobe, ktoré považuje za nedostatočné, pričom odsúdený doposiaľ nedosiahol taký stupeň nápravy, aby sa zbavil práve tých charakterových čŕt a zlých návykov, ktoré ho viedli k páchaniu trestnej činnosti alebo ktoré, okrem ostatných príčin, aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu spáchať trestný čin. Krajský súd konštatoval, že aj podľa záverov hodnotenia odsúdeného sa jeho resocializačná prognóza javí byť ako menej priaznivá a riziko recidívy trestnej činnosti je stredné.

7. Záverom súd prvého stupňa uviedol, že odsúdený svojím niekoľkoročným spôsobom života v Poľskej republike preukázal, že v podmienkach mimo výkonu trestu odňatia slobody nedokáže z dlhodobejšieho hľadiska viesť riadny život, keď z konzumenta drog sa stal ich diler a v tomto smere na neho nemali dostatočný vplyv ani hrozby trestného stíhania za takéto protiprávne konanie a ani hrozba uloženia trestu.

8. Návrh odsúdeného a prokurátora na doplnenie dokazovania vypočutím zástupcu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom ku skutočnostiam uvádzaným odsúdeným na verejnom zasadnutí súd prvého stupňa odmietol dôvodiť (v napadnutom rozhodnutí), že jeho podstata spočívala vo vykonaní konfrontácie medzi zástupcom ústavu a odsúdeným, hoci zástupca ústavu na verejnom zasadnutí zotrval na záveroch hodnotenia odsúdeného vypracovaného 30. apríla 2025, ako aj na záveroch jeho doplnenia zo 4. júna 2025. Krajský súd zdôraznil, že v hodnotení odsúdeného sa uvádza názor skupiny odborníkov ústavu, ktorí s odsúdeným vo výkone trestu odňatia slobody pracujú v záujme dosiahnutia cieľa, ktorý sa sleduje výkonom trestu. Nejde teda o názor ani jednotlivca a ani laika, pričom odsúdený ako laik a navyše osobne zainteresovaný na výsledku konania subjektívne posudzuje a vyhodnocuje stupeň svojej resocializácie diametrálne odlišne od ústavu a navyše spôsobom spochybňujúcim samotnú metodiku práce odborných pracovníkov ústavu i vypracovaného hodnotenia. Súd prvého stupňa ďalej uviedol, že hodnotenie odsúdeného ústavom nie je pre neho záväzná a je jedným z dôkazov vykonaných na verejnom zasadnutí, pričom vyhodnotením hodnotenia odsúdeného dospel k názoru, že korešponduje s ostatnými dôkazmi vykonanými na verejnom zasadnutí, ktorého ho viedli k záveru o nesplnení podmienok na podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

9. Krajský súd odmietol aj návrh na vypočutie otca odsúdeného k jeho resocializačnej prognóze s odôvodnením, že tento dôkaz je pre konanie nadbytočný, pretože z výpovede odsúdeného mal preukázané, že odsúdený na názor otca pred spáchaním trestnej činnosti nereflektoval, teda otec odsúdeného na neho nemal žiaden taký vplyv, aby odsúdený trestnú činnosť nepáchal. Resocializačnú prognózu odsúdeného mal súd prvého stupňa za preukázanú okrem iného aj hodnotením ústavu s tým, že otec odsúdeného nepoznajúc stupeň jeho narušenia nie je tým subjektom, ktorý by mohol byť kvalifikovaným garantom dosiahnutia cieľa sledovaného výkonom trestu odňatia slobody a ani tým subjektom, ktorého výpoveď na verejnom zasadnutí by mohla prispieť k zodpovedaniu otázky, či odsúdený v prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nebude pokračovať v páchaní trestnej činnosti.

10. Proti tomuto rozhodnutiu, ihneď po jeho vyhlásení, podal odsúdený sťažnosť, ktorú neskôr osobitným podaním, prostredníctvom svojho obhajcu, odôvodnil.

11. V písomných dôvodoch podanej sťažnosti odsúdený namietal, že súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého uznesenia naznačuje, že si nezaslúži byť podmienené prepustený vzhľadom na závažnú drogovú trestnú činnosť a v tejto súvislosti uviedol, že závažnosť jeho trestnej činnosti bola zohľadnená už v treste, ktorý mu bol za jej spáchanie uložený, pričom poukázal na nález Ústavného súdu Českej republiky z 12. mája 2011, sp. zn. III. ÚS 1735/10, podľa ktorého sa má k okolnostiam, ktoré majú vzťah k povahe a závažnosti spáchaného trestného činu prihliadať pri určení trestu a jeho výmery, nie však pri rozhodovaní o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, keďže opačný prístup by bol porušením zásady „ne bis in idem“. Podľa názoru sťažovateľa, súd prvého stupňa pri rozhodovaní o jeho návrhu vychádzal z jeho predchádzajúcej trestnej činnosti, čím poprel účel a zmysel

inštitútu podmieneného prepustenia, ako ho koncipuje Trestný zákon a ustálená judikatúra a zároveň vytýkal, že si súd prvého stupňa nezisťoval jeho správanie počas výkonu trestu v Poľskej republike, ďalej že nepripustil výsluch zástupcu ústavu na vyjadrenie sa k rozdielom medzi jeho tvrdeniami a tvrdeniami ústavu a vysvetlenie rozporov a tiež, že nepripustil výsluch jeho otca.

12. Sťažovateľ ďalej namietal, že súd prvého stupňa sa primárne zaoberal formálnymi hľadiskami namiesto toho, aby dôkladne zhodnotil jeho osobu, chovanie počas výkonu trestu, stupeň resocializácie, mieru spolupráce a reálnej perspektívy viesť riadny život na slobode, pričom poukázal na nález Ústavného súdu Českej republiky z 28. novembra 2018, sp. zn. II. ÚS 482/18, podľa ktorého je podstata odôvodnenia súdneho rozhodnutia v prípade zamietnutia žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v tom, aby bolo odsúdenému zrozumiteľne vysvetlené, akým konkrétnym spôsobom má konať, aby preukázal polepšenie a aby bolo od neho možné očakávať riadne vedenie života, aby mal pri ďalšej žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyššie šance, t. j. každé zamietavé uznesenie by malo obsahovať krátky návod pre odsúdeného, aké konkrétne zmeny sa od neho očakávajú (obdobne nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 575/21).

13. Odsúdený taktiež poukázal na genézu vypracovania hodnotení jeho osoby zo strany ústavu ako aj na obsah žiadosti súdu prvého stupňa vo väzbe na obsah v poradí prvého hodnotenia a v tejto súvislosti namietal, že krajský súd odmietol vypočúť pedagóga prítomného na verejnom zasadnutí, hoci to bol práve ten pedagóg, ktorý vypracoval jeho hodnotenie z 30. apríla 2025 a zároveň poukázal na svoje vyjadrenie na verejnom zasadnutí, kde uviedol, že druhý pedagóg, ku ktorému bol presunutý 5. mája 2025, mu mal povedať, že ľuďmi ako je on pohŕda a takí ľudia by mali byť exemplárne potrestaní. Sťažovateľ ďalej namietal záver hodnotenia o jeho čiastočnom kritickom postoji k spáchanej trestnej činnosti, pretože takýto záver si vytvoril v poradí druhý pedagóg zrejme z dôvodu, že na jeho otázku, prečo spáchal to, čo spáchal odpovedal, že to bolo z ekonomických dôvodov.

14. Za nelogické považoval sťažovateľ tvrdenie uvedené v jeho hodnotení, že mal mať konfliktné situácie, pretože to v podstate znamená, že ústavný poriadok nedodržiava, hoci ústav v jeho hodnotení uvádza, že ústavný poriadok dodržiava a v tejto súvislosti uviedol, že nemal možnosť sa brániť argumentom o jeho konfliktnom správaní, pretože voči nemu nebolo začaté žiadne disciplinárne konanie.

15. V ďalšej časti odôvodnenia sťažnosti odsúdený v nadväznosti na argumentáciu súdu prvého stupňa o závažnosti jeho trestnej činnosti zdôraznil, že poľský súd nevidel v jeho konaní mimoriadne nebezpečnú činnosť, keďže mu boli uložené tresty na spodnej hranici trestnej sadzby vo výmere 2 + 2 roky, pričom výsledný trest mu bol znížený na 3 (tri) roky a 6 (šesť) mesiacov a zároveň namietal tvrdenie súdu prvého stupňa, že mal kupovať a predávať drogy, pretože z dôkazov a skutkového stavu nevyplýva, že by kedykoľvek komukoľvek drogu predal, hoci zámer pristúpiť k predaju drogy priznal, k čomu však nikdy nedošlo. Odsúdený ďalej uviedol, že do spáchania trestnej činnosti sa živil poctivo a nikdy predtým trestnú činnosť nepáchal a tvrdenie súdu prvého stupňa, že by bez zastavenia políciou v trestnej činnosti pokračoval, sú len ničím nepodložené domnienky.

16. Sťažovateľ v nadväznosti na záver krajského súdu, že jeho správanie vo výkone trestu je bežné, ničím výnimočné a mimoriadne namietal, že zákon nestanovuje takú podmienku na podmienené prepustenie, ktorá by vyžadovala vykonať niečo výnimočné, pričom za výnimočné považuje absolvovanie dvoch polygrafických kurzov paralelne vo výkone trestu odňatia slobody v Poľskej republike, pretože tieto absolvoval v cudzom jazyku a zároveň dostával časté pochvaly.

17. V súvislosti s návrhom na vypočutie jeho otca odsúdený priznal, že v minulosti mal s otcom chladné vzťahy, snažil sa žiť tak, aby jeho pomoc nepotreboval a to viedlo k spáchaniu trestnej činnosti, avšak následne nastal obrat tak v jeho postoji, ako aj v postoji jeho otca, čo okrem iného dokumentuje aj fakt, že spolu nadviazali kontakt a že ho rodina podporuje aj finančne. Podľa názoru sťažovateľa by jeho otec uvedené skutočnosti pri výsluchu potvrdil a vedel by aj ozrejmiť jeho nasledujúci život na slobode a tiež aj to, či by sa vedel riadne začleniť do spoločnosti.

18. Odsúdený vyjadril názor, že senát krajského súdu konal vo veci jeho podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody svojvoľne, porušil jeho právo na spravodlivý súdny proces, nevykonával riadne dokazovanie v rozsahu, ktoré by hodnoverným spôsobom tvorilo podklad k ním vyvozenému záveru, a preto napadnuté uznesenie považuje za predčasné, neobjektívne a nepreskúmateľné. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie, alebo rozhodol vo veci tak, že ho podmienne z výkonu trestu odňatia slobody prepustí.

19. Proti napadnutému rozhodnutiu podal 13. júna 2025 aj prokurátor sťažnosť, ktorú neskôr osobitným podaním odôvodnil namietajúc, že napriek obsiahlemu výsluchu odsúdeného na verejnom zasadnutí súd prvého stupňa nemal náležité zistený skutkový stav v rozsahu, ktorý by mu bez pochybností umožnil vyvodiť záver, že sa odsúdený nepolepšil a nemožno od neho očakávať, že povedie riadny život. Poukázal na to, že odsúdený uložený trest odňatia slobody vykonával viac ako dva roky v Poľskej republike a len približne štyri mesiace v Slovenskej republike, pričom ústav pravdepodobne nemal k dispozícii hodnotenie odsúdeného z Poľskej republiky, ktoré by malo veľký význam pri posúdení správania sa odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody, preukázania stavu jeho polepšenia a stanovenia jeho resocializačnej perspektívy. Ďalej uviedol, že odsúdený bol pred spáchaním trestnej činnosti bezúhonný a v registri priestupkov má len jeden záznam za drobný priestupok proti verejnému poriadku, v čase spáchania trestného činu bol študentom vysokej školy a má stabilné rodinné zázemie. Prokurátor taktiež namietal, že hodnotenie odsúdeného vypracované ústavom je strohé, pričom vyhodnotenie resocializačnej perspektívy pre čiastočne kritický postoj k trestnej činnosti sa javí byť nepresvedčivé a namietal tiež nevyhovenie návrhu na doplnenie dokazovania výsluchom zástupcu ústavu, ktorý by sa vedel vyjadriť k rozdielom medzi tvrdeniami odsúdeného a ústavu a vysvetliť tak rozpory. Podľa názoru prokurátora bolo dôvodné vypočuť aj otca odsúdeného, ktorý sa zúčastnil verejného zasadnutia, pretože tento by sa vedel vyjadriť k príčinám konania odsúdeného a odstráneniu dôvodov, ktoré odsúdeného viedli k páchaniu trestnej činnosti a aj k lepšiemu posúdeniu resocializačnej prognózy odsúdeného. Zohľadňujúc skutočnosti uvádzané odsúdeným na verejnom zasadnutí dospel prokurátor k inému názoru na resocializačnú prognózu odsúdeného, ako vyplýva len z hodnotení ústavu, ktoré považuje za nedostatočné. Prokurátor preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie zrušil a súdu prvého stupňa uložil, aby vo veci ďalej konal a rozhodol.

20. Odsúdený vo svojom vyjadrení k sťažnosti prokurátora vyjadril súhlas s jej odôvodnením v celom rozsahu a namietal záver jeho hodnotenia ohľadne resocializačnej prognózy tvrdiac, že tento záver ústav stanovil pomocou profilovania, ktoré nemá zákonný základ, a ktoré bolo súdu prvého stupňa zatajené s tým, že resocializačná prognóza mala byť vypracovaná pomocou nástroja s označením „CRA - nástroj na hodnotenie rizika recidívy trestnej činnosti“ (ďalej len „CRA nástroj“), ktorý určil riaditeľ Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „ZVJS“) pokynom č. GR ZVJS-6-1/21-2021 zo 7. januára 2021 na základe rozkazu ministra spravodlivosti č. 16/2015 o zaobchádzaní s odsúdenými, pričom CRA nástroj obsahuje 37, resp. 38 položiek so zameraním na štandardné kriminogénne rizikové faktory, ktoré majú stanovenú prediktívnu hodnotu vo vzťahu k recidíve trestnej činnosti a sú doplnené expertným odhadom hodnotiteľa, pričom každá hodnota položky má svoju váhu. Následne sa sumár všetkých položiek porovnáva so škálou kalibračnej tabuľky a podľa zaradenia sa vykonáva záverečné hodnotenie s tým, že obsah CRA kriminogénnych faktorov sa dopĺňa o intuitívne hodnotenie recidívy štyrmi na sebe nezávislými odbornými hodnotiteľmi, a to pedagóg, sociálny pracovník, psychológ a príslušník preventívno-bezpečnostnej služby. Kalibrovaný súčet položiek vytvára záverečné skóre, ktoré sa porovnáva s hodnotiacou trojstupňovou škálou. CRA nástroj predstavuje profilovanie, t. j. ide o príklad vytvorenia prediktívneho modelu, ktorý berie vybrané znaky jednotlivca ako vstup a poskytuje prediktívne skóre ako výstup.

21. Sťažovateľ považoval za problém, že na podklade rozhodnutia riaditeľa ZVJS sa súdom pri hodnoteniach odsúdených k podmienenému prepusteniu z výkonu trestu odňatia slobody sprístupňuje len výsledok resocializačnej prognózy určený podľa kalibrovaného súčtu jednotlivých položiek CRA nástroja, avšak bez samotného hodnotiaceho dotazníka a zároveň aj to, že prediktívne skóre vytvorené algoritmom je doplnené o intuitívne hodnotenie odborníkov označených v bode 20 tohto uznesenia. Takýmto spôsobom potom ústavy podľa odsúdeného „spolurozhodujú“ so súdmi o návrhoch

odsúdených na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, čo je neprípustné. Odsúdený tiež upozornil na problematiku ochrany osobných údajov upravenú najmä v zákone č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 18/2018 Z. z.“) s tým, že má právo na to, aby sa na neho nevzťahovalo rozhodnutie hodnotiace osobné aspekty s ním súvisiace, ktoré je založené výlučne na automatizovanom spracúvaní údajov.

22. Odsúdený ďalej uviedol, že CRA nástroj je nezrozumiteľný, čoho dôsledkom je to, že posudzovaná osoba nemôže opraviť svoje správanie, pričom za problém vníma aj náhodnosť prediktívneho skórovania, ktorá závisí na použitom algoritme a dátach, ktoré má k dispozícii len ZVJS ako správca systému a s tým spojenú nepresnosť, keďže hodnotenie je doplnené o intuitívne úsudky už spomenutých štyroch odborníkov. Odsúdený napokon za tretí problém CRA nástroja považuje diskrimináciu určitých skupín na základe skutočného či dokonca domnelého znaku, ktorými sú osobitné kategórie osobných údajov.

23. Sťažovateľ ešte namietal, že na jednej strane je známe použitie algoritmu v rozhodovaní o resocializačnej prognóze, avšak na strane druhej nie sú známe hodnoty, podľa ktorých CRA nástroj generuje výsledok a zároveň zastáva názor, že má právo na vysvetlenie prognózy jeho zlyhania stanovenej CRA nástrojom, ako aj právo vyjadriť svoj názor a tiež právo napadnúť záver o jeho resocializačnej prognóze. Podľa názoru odsúdeného je to však v konečnom dôsledku sudca, ktorý by mal vykonať náležité posúdenie všetkých relevantných dát, vrátane doplnkových informácií (intuitívnych úsudkov).

24. Odsúdený zároveň uviedol, že tretia časť zákona č. 18/2018 Z. z. predstavuje transpozíciu Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV (ďalej len „Smernica 2016/680“), a preto navrhol, aby súd prerušil konanie a inicioval pred Súdny dvorom Európskej únie konanie o prejudiciálnej otázke podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie s tým, že by mal žiadať o odpoveď na otázku, či z príslušných ustanovení Smernice 2016/680 v zmysle práva na ľudský zásah, práva na vyjadrenie a z práva napadnúť rozhodnutie pri automatizovanom rozhodnutí vyplýva právo dotknutej osoby na úplné vysvetlenie a zároveň otázku, či z príslušných ustanovení Smernice 2016/680 týkajúcich sa práva na ľudský zásah (overenie) do automatizovaného rozhodnutia vyplýva právo príslušného orgánu, teda aj súdu, vykonať posúdenie všetkých relevantných dát algoritmu vrátane doplnkových informácií dodaných subjektom údajov.

25. V nadväznosti na svoju argumentáciu k CRA nástroju odsúdený okrem iného navrhol, aby súd uložil ústavu, resp. ZVJS povinnosť predložiť tzv. hodnotiaci dotazník používaný v rámci CRA nástroja, oboznámiť jeho obsah a zároveň povinnosť vypočúť pedagóga, psychológa, sociálneho pracovníka a príslušníka preventívno-bezpečnostnej služby, ktorí intuitívne hodnotili jeho osobu a zároveň vypočúť aj autorov CRA nástroja PhDr. U. G., PhD. a Ing. L. P. vo vzťahu k fungovaniu CRA nástroja. Sťažovateľ tiež vyslovil názor, že profilovanie odsúdených pomocou CRA nástroja a jeho výsledok v podobe stanovenia rizika sociálneho zlyhania nemá zákonný podklad, v dôsledku čoho je nezákonným dôkazom a súd by na neho v konaní nemal prihliadať.

26. Preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil napadnuté rozhodnutie a jeho návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovel, resp. aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie s tým, aby bolo vykonané riadne dokazovanie vo vzťahu k jeho profilovaniu CRA nástrojom.

27. Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku Pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán
a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
b) konanie predchádzajúce týmto výrokmi napadnutého uznesenia.

28. Podľa § 194 ods. 1 písm. b), prvá časť vety, Trestného poriadku Ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie, uloží orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

29. Najvyšší súd na základe riadne a včas podaných sťažností, ktoré podali oprávnené osoby podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému boli sťažnosti podané, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosti odsúdeného a prokurátora sú dôvodné.

30. Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona Súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

31. Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

32. Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku O podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia, okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

33. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. Súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

34. Z predloženého spisu plynie, že odsúdený vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 6 (šesť) mesiacov v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, na podklade rozsudku Krajského súdu v Žiline z 19. septembra 2024, sp. zn. 0 Ntc 9/2024, od 21. septembra 2022 (v Poľskej republike), v Slovenskej republike od 20. decembra 2024 a predpokladaný koniec trestu nastane 21. marca 2026.

35. Z pripojeného spisu vyplýva, že Krajský súd v Žiline rozsudkom z 19. septembra 2024, sp. zn. 0 Ntc 9/2024, právoplatným 22. októbra 2024, podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. rozhodol o uznaní a výkone rozsudku Okresného súdu Krakov Stred v Krakove II z 27. apríla 2023, sp. zn. II K 294/23/S, právoplatného 15. septembra 2023, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Krakove z 15. septembra 2023, sp. zn. IV Ka 1086/23, ktorým bol odsúdený uznaný vinným v bode I. z trestného činu podľa článku 62 ods. 2 zákona o boji proti narkománii a článku 56 ods. 3 citovaného zákona v súvislosti s článkom 11 § 2 Trestného zákonníka a v bode II. z trestného činu podľa článku 56 ods. 3 zákona o boji proti narkománii v súvislosti s článkom 12 § 1 Trestného zákonníka na tam uvedenom základe, za spáchanie ktorých mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 6 (šesť) mesiacov a zároveň podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku a § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona rozhodol, že odsúdený bude vo výkone trestu odňatia slobody pokračovať bez jeho premeny v ústave na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Odsúdený uložený trest odňatia slobody na území Slovenskej republiky vykonáva od 20. decembra 2024, pričom do uloženého trestu odňatia slobody mu bola uznesením Krajského súdu v Žiline z 23. januára 2025, sp. zn. 0 Ntc 9/2024, započítaná doba výkonu väzby na území Poľskej republiky od 21. septembra 2022 do 27. apríla 2023, ako aj doba výkonu trestu odňatia slobody na území Poľskej republiky od 27. apríla 2023 do 20. decembra 2024.

36. Vo vzťahu k formálnym podmienkam podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody ohľadom uznaného trestu je nutné uviesť, že z hľadiska posúdenia dotknutého trestného činu ako prečinu, zločinu alebo obzvlášť závažného zločinu vo vzťahu k podmienke výkonu určitej časti trestu pri podmienenom prepustení (§ 66, § 67 Trestného zákona) je rozhodujúca právna kvalifikácia podľa cudzieho rozhodnutia (a týmto rozhodnutím kvalifikačne použitého zákona iného štátu), ktoré bolo uznané príslušným súdom Slovenskej republiky, a to z hľadiska kritérií uvedených v § 10 a v § 11 Trestného zákona (forma zavinenia a trestná sadzba trestu odňatia slobody). [R 13/2016].

37. Používajúc kritériá uvedené v bode 36 tohto uznesenia a vychádzajúc z trestných sadzieb trestu odňatia slobody uvedených v Osvedčení je potrebné trestné činy, zo spáchania ktorých bol odsúdený uznaný vinným rozsudkom Okresného súdu Krakov Stred v Krakove II z 27. apríla 2023, sp. zn. II K 294/23/S, právoplatným 15. septembra 2023, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Krakove z 15. septembra 2023, sp. zn. IV Ka 1086/23, posúdiť ako zločiny. Uvedené potom znamená, že z hľadiska splnenia formálnej podmienky na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody odsúdený musí vykonať dve tretiny z uloženého trestu odňatia slobody, čo v súčte predstavuje 2 (dva) roky a 4 (štyri) mesiace.

38. Vychádzajúc z údajov obsiahnutých v spise odsúdený dve tretiny uloženého trestu odňatia slobody vykonal 21. januára 2025, teda súd prvého stupňa dospel k správnejmu záveru, že odsúdený spĺňa formálnu podmienku na jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

39. Pokiaľ však ide o nesplnenie materiálnych podmienok na podmienené prepustenie pre takýto záver nemal súd prvého stupňa, podľa názoru najvyššieho súdu dostatočný podklad, a preto sú jeho závery minimálne predčasné.

40. Materiálnymi podmienkami pre možnosť podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody sú preukázanie polepšenia odsúdeného vo výkone trestu plnením jeho povinností a jeho správaním a zároveň očakávanie riadneho vedenia života odsúdeným v budúcnosti.

41. Polepšenie je vývojový proces vnútornej premeny páchatelovej osobnosti, ktorý sa navonok prejavuje v jeho správaní. Dobré správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody však samé osebe automaticky neznamená, že sa odsúdený polepšil, pretože môže byť aj len prejavom vonkajšej adaptácie odsúdeného na prostredie väznice, nie znakom skutočných zmien osobnosti odsúdeného (primerane R 37/1973).

42. Materiálnu podmienku možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život je potrebné skúmať aj pri zohľadnení okolností predchádzajúceho života odsúdeného, vrátane jeho skorších odsúdení (primerane R 5/2017).

43. Najvyšší súd v zhode s názorom súdu prvého stupňa uvádza, že zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmienené prepustený po uplynutí ustanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Výkon uloženého trestu má na odsúdeného vplývať tak, aby došlo k jeho polepšeniu bez ohľadu na to, či bude alebo nebude podmienené prepustený. Podstatou úvah súdu pri rozhodovaní o návrhu na podmienené prepustenie odsúdeného je v konečnom dôsledku ustálenie dôvodnosti predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti i na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy. Pokiaľ však odsúdený v čase rozhodovania o jeho žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nepreukázal skutočné polepšenie (teda splnenie prvej materiálnej podmienky), potom nie je možné dospieť k záveru o splnení druhej materiálnej podmienky.

44. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že súd prvého stupňa nepovažoval za potrebné zisťovať detailný priebeh resocializácie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody v Poľskej republike, a to vzhľadom na skutkový stav zistený na verejnom zasadnutí a zároveň s odôvodnením, že podmienka preukázania polepšenia musí byť prítomná počas celého výkonu trestu odňatia slobody a

nielen v tej jeho časti, ktorú za smerodajnú považuje odsúdený. S takýmto názorom súdu prvého stupňa sa však nie je možné stotožniť.

45. Pri posudzovaní splnenia podmienky polepšenia je totiž potrebné komplexne zohľadniť celý priebeh výkonu trestu a vývoj odsúdeného v tomto priebehu, pričom nie je možné mechanicky hodnotiť celý výkon trestu bez zohľadnenia behu času a zváženía vývoja odsúdeného, najmä ak vykonáva trest v dlhšej výmere. Preto súd rozhodujúci o návrhu odsúdeného na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nemôže urobiť záver o polepšení, resp. nepolepšení sa odsúdeného len na podklade zistenia plnenia si jeho povinností a správania sa počas časti výkonu trestu odňatia slobody, a to najmä za situácie, keď odsúdený podstatnú časť uloženého trestu odňatia slobody vykonal v cudzine, ako je tomu aj v prejednávacom prípade, ale len na podklade, ako to už bolo uvedené, komplexného zhodnotenia správania sa odsúdeného počas celej doby výkonu trestu vrátane všetkých jeho zlyhaní, či naopak pochvál a odmien v celej ich komplexnosti a vzájomných súvislosti. Z vykonaného dokazovania pritom vyplynulo, že odsúdený vykonával uložený trest odňatia slobody v Poľskej republike so započítaním doby výkonu väzby od 21. septembra 2022 do 20. decembra 2024, teda viac ako dva roky a na území Slovenskej republiky od 20. decembra 2024 do 11. júna 2025 (t. j. ku dňu konania verejného zasadnutia) len necelých šesť mesiacov. Záver o splnení či nesplnení materiálnej podmienky polepšenia odsúdeného tak bude možné urobiť len po tom, ako si súd prvého stupňa zabezpečí hodnotenie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody v Poľskej republike.

46. V súvislosti s hodnotením ne/splnenia prvej materiálnej podmienky na podmiennečné prepustenie súd prvého stupňa síce uviedol, že hodnotenie odsúdeného bolo len jedným z dôkazov, ktoré posudzoval, avšak z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že primárne vychádzal predovšetkým z hodnotenia odsúdeného, ktorého podstatnú časť citoval. Súd prvého stupňa pritom nezisťoval, čo presne mal ústav na mysli, keď do hodnotenia uviedol, že odsúdený nie vždy reagoval primerane situácii a v súlade so zásadami slušného správania sa a tiež to, že odsúdený má v záťaži problém kontrolovať svoje emócie a reaguje verbálne útočne. Pokiaľ totiž tieto závery uvedené v hodnotení nie sú prepojené na konkrétne situácie, kedy mal takto odsúdený reagovať, potom nemajú žiadnu výpovednú hodnotu. V rozpore s uvedeným však súd prvého stupňa práve túto časť hodnotenia zvýraznil, keď poukázal na to, že v hodnotení opísané správanie sa odsúdeného preukazuje práve to, že sa nepolepšil, pritom krajský súd mal možnosť vypočúť zástupcu ústavu, ktorú možnosť nevyužil, resp. mal možnosť oboznámiť osobný spis odsúdeného, v ktorom musí existovať záznam o pohovore s odsúdeným (pozn. ako to ústav deklaruje v hodnotení) naviazaný na konkrétnu situáciu pri výkone trestu odňatia slobody.

47. Zároveň je potrebné sťažovateľovi prisvedčiť, že Trestný zákon nepožaduje, aby odsúdený pre splnenie prvej materiálnej podmienky na podmiennečné prepustenie počas výkonu trestu urobil niečo „výnimočné“. Napokon ani súd prvého stupňa v napadnutom uznesení neuviedol, čo „výnimočné“ by mal odsúdený urobiť, aby preukázal „kvalifikované polepšenie“. Rovnako tak nie je zrejmé, čo mal súd prvého stupňa na mysli, pokiaľ uviedol, že zobral do úvahy „stupeň narušenia“ odsúdeného, keďže v tejto súvislosti poukázal „len“ na to, že si trestnou činnosťou páchanou v Poľskej republike chcel zlepšiť svoju situáciu kúpou a predajom drogy, pritom odsúdený za predaj drogy tretím osobám nebol odsúdený, preto tvrdenie súdu prvého stupňa o opakovanej kúpe a predaji drog iným osobám nemá oporu vo vykonanom dokazovaní.

48. Súd prvého stupňa ďalej nesprávne v neprospech odsúdeného zohľadnil jeho vyjadrenie, že výkon trestu odňatia slobody v Poľskej republike bol ťažký, hoci odsúdený toto svoje tvrdenie vysvetlil jazykovou bariérou a tiež odsúdeným prezentovaný názor na nedostatočné správanie sa pracovníkov ústavu k jeho osobe (odsúdený môže mať názor na prácu pracovníkov ústavu a aj prezentovať ho), čo súd prvého stupňa posúdil ako kritický postoj odsúdeného k jeho resocializácii, z čoho potom vyvodil, že od odsúdeného nie je možné očakávať, že by v prípade podmiennečného prepustenia v trestnej činnosti nepokračoval, hoci medzi úvahami súdu prvého stupňa a vyvodenými závermi neexistuje žiadna príčinná súvislosť. Krajský súd taktiež uviedol, že odsúdený vo výkone trestu „nedosiahol taký stupeň nápravy, aby sa zbavil tých charakterových čŕt a zlých návykov, ktoré ho viedli k páchaniu trestnej činnosti....“, hoci z napadnutého uznesenia vôbec nevyplýva, aké charakterové črty a zlé návyky odsúdeného mali

byť vykonaným dokazovaním preukázané.

49. Nemožno taktiež súhlasiť s konštatovaním krajského súdu, že podľa jeho názoru „len plným časovým resocializačným pôsobením na odsúdeného ústavom budú vytvorené také kvalifikované podmienky, pri ktorých (za súčasnej odsúdeným deklarovanej vôle polepšiť sa) je možné dosiahnuť stav jeho prirodzenej (nie nátlakovej, či pre potreby podmieneného prepustenia účelovej) nápravy tak, aby už do budúcnosti žiadnu trestnú činnosť nepáchal, čím v podstate povedal, že odsúdený nemôže byť podmienene prepustený nech urobí čokoľvek, či sa bude akokoľvek správať, čo je ale v rozpore so zákonnou možnosťou podmieneného prepustenia za splnenia zákonom stanovených podmienok.

50. Súd prvého stupňa tiež pochybil, pokiaľ odmietol návrh prokurátora na ďalší výsluch zástupcu ústavu. Zo zápisnice o verejnom zasadnutí totiž vyplýva, že prokurátor mienil zástupcu ústavu vypočuť k hodnoteniu odsúdeného vypracovaného ústavom, v ktorom bol postoj odsúdeného k jeho trestnej činnosti vyhodnotený inak, ako ho odsúdený prezentoval na verejnom zasadnutí a takýmto výsluchom odstrániť rozpory. Krajský súd na jednej strane v napadnutom uznesení uviedol, že odporúčanie ústavu uvedené v hodnotení odsúdeného pre neho nie je záväzné a samotné hodnotenie odsúdeného je len jedným z dôkazov, ktoré hodnotil v rámci voľného hodnotenia dôkazov v súvislosti s rozhodovaním o návrhu odsúdeného na jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, no na strane druhej poukázal práve na závery hodnotenia odsúdeného, podľa ktorého má odsúdený čiastočne kritický postoj k trestnej činnosti a k užívaniu návykových látok a resocializačná prognóza odsúdeného sa javí byť ako menej priaznivá a riziko recidívy trestnej činnosti je stredné. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je pritom zrejmé, že súd prvého stupňa si záver hodnotenia odsúdeného o jeho čiastočnom kritickom postoji k spáchanej trestnej činnosti osvojil len na základe hodnotenia vypracovaného ústavom, pretože tento svoj záver neoprel o žiadne iné dôkazy vykonané na verejnom zasadnutí.

51. Uvedený postup súdu prvého stupňa je navyše v rozpore s jeho výzvou z 21. mája 2025 adresovanou ústavu, v ktorej okrem iného uviedol, že hodnotenie odsúdeného z 30. apríla 2025 je po obsahovej stránke máta, pretože zistenia k jeho osobe uvedené na prvej strane hodnotenia (hodnotený pozitívne, bez jednej negatívnej skutočnosti) nie sú kvalifikovaným spôsobom prepojené so záverom hodnotenia na jeho druhej strane, kde je bez akýchkoľvek bližších skutočností konštatované, že resocializačná prognóza odsúdeného je podľa nástroja hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti CRA menej priaznivá, riziko recidívy je stredné a ústav podmienené prepustenie odsúdeného neodporúča. V predmetnej výzve krajský súd ďalej uviedol, že prognóza správania sa odsúdeného v prípade jeho podmieneného prepustenia na slobodu nie je v hodnotení špecifikovaná žiadnou skutočnosťou, resp. údajom spôsobilým na objektívne posúdenie súdom. Súd prvého stupňa v predmetnej výzve tiež avizoval, že zástupca ústavu bude na verejnom zasadnutí detailne dotazovaný k osobe odsúdeného, jeho správaniu sa počas výkonu trestu odňatia slobody a na kritériá a podklady, ktoré má ústav k dispozícii pri zodpovedaní otázky resocializačnej prognózy a rizika recidívy u odsúdeného a zároveň žiadal o bližšie špecifikovanie záverečnej časti hodnotenia odsúdeného aj z toho hľadiska, aké skutočnosti a podklady boli ústavom vyhodnocované pri vypracovaní hodnotenia odsúdeného.

52. Zo zápisnice o verejnom zasadnutí z 11. júna 2025, však plyní, že krajský súd sa obmedzil „len“ na akceptovanie vyjadrenia zástupcu ústavu, ktorý sa pridržiaval vypracovaného hodnotenia a zároveň doplnil, že od jeho vypracovania nenastali žiadne zmeny, ktoré by mali vplyv na odporúčanie ústavu. Následne súd prvého stupňa ďalší výsluch zástupcu ústavu odmietol. Porovnaním hodnotenia odsúdeného z 30. apríla 2025 s jeho aktualizáciou zo 4. júna 2025 je pritom zrejmé, že ústav nešpecifikoval, z akých konkrétnych podkladov vychádzal pri závere o resocializačnej prognóze odsúdeného a rizika recidívy jeho trestnej činnosti, pričom poukaz ústavu len na CRA nástroj v tomto smere nie je dostatočný o to viac, že ústav súdu nepredložil tzv. hodnotiaci dotazník, z ktorého by bolo zrejmé, aké konkrétne skutočnosti ústav vo vzťahu k záveru o resocializačnej prognóze odsúdeného a riziku jeho sociálneho zlyhania vyhodnocoval. Na tomto mieste je nutné zdôrazniť, že aj keď hodnotenie odsúdeného vypracováva ústav, o podmienenom prepustení odsúdeného rozhoduje súd, pričom konečné posúdenie resocializačnej prognózy odsúdeného a rizika jeho sociálneho zlyhania musí urobiť taktiež súd. Práve z tohto dôvodu, ako to napokon správne poznamenal aj súd prvého stupňa, má hodnotenie odsúdeného

vypracované ústavom len odporúčací charakter s tým, že pokiaľ súd chce svoje závery oprieť o hodnotenie ústavu, potom musí mať možnosť preskúmať podklady, ktoré na jeho vypracovanie ústav použil.

53. Obdobne tak krajský súd nepostupoval správne, pokiaľ nevyhovel návrhu odsúdeného a prokurátora na vypočutie otca odsúdeného. Z hodnotenia odsúdeného z 30. apríla 2025, ako aj jeho doplnenia zo 4. júna 2025 pritom vyplýva, že odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody nadviazal kontakt so svojou primárnou rodinou, ktorá ho podporuje zasielaním balíkov a finančných prostriedkov.

54. Materiálnu podmienku možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život, súd skúma komplexne, posudzuje pritom všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil, celý jeho doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je odsúdený vo výkone trestu s cieľom dospieť k záveru, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že odsúdený v prípade podmieneného prepustenia na slobodu povedie riadny život, t. j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti. Pre hodnotenie splnenia podmienky očakávania riadneho vedenia života po podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody má nepochybne význam aj posúdenie prostredia, do ktorého sa odsúdený mieni vrátiť.

55. Z návrhu odsúdeného na jeho podmienené prepustenie vyplýva, že sa mieni vrátiť do miesta svojho trvalého pobytu a viesť život so svojou rodinou, teda aj s otcom. Otec odsúdeného sa zúčastnil verejného zasadnutia, čo vyplýva zo zápisnice o verejnom zasadnutí z 11. júna 2025 a spolu s ním sa verejného zasadnutia zúčastnili aj matka odsúdeného, jeho brat a krstná matka odsúdeného. Z uvedeného potom tiež vyplýva, že najbližšia rodina odsúdeného o neho prejavuje záujem, a preto výsluch jeho otca mohol prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu v tom smere, aby súd prvého stupňa zistil, do akého prostredia sa odsúdený mieni vrátiť a ako mu v jeho zaradení sa do spoločnosti môže jeho najbližšia rodina pomôcť. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že otec odsúdeného nemal na svojho syna taký vplyv, aby trestnú činnosť nepáchal. To však neznamená, že rodič odsúdeného nemôže spolupôsobiť pri završení jeho nápravy zvlášť za situácie, ak sa vplyv rodiča na jeho potomka zmenil, čo nie je možné vopred, bez ďalšieho, vylúčiť, avšak súd prvého stupňa v tomto smere žiadne dokazovanie nevykonával a úplne opomenul vplyv rodinného prostredia na odsúdeného, ktorý sa po výkone trestu odňatia slobody snaží zaradiť do riadneho života.

56. Z uvedených dôvodov preto najvyšší súd napadnuté uznesenie zrušil a súdu prvého stupňa uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

57. Úlohou súdu prvého stupňa v novom konaní bude bezodkladne si zadovážiť hodnotenie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody v Poľskej republike, následne na verejnom zasadnutí vypočúť otca odsúdeného najmä k otázke prostredia, do ktorého by sa odsúdený v prípade podmieneného prepustenia mal vrátiť, ako aj možnosti spolupôsobenia rodiny odsúdeného na završenie jeho nápravy, vypočúť zástupcu ústavu k obsahu hodnotenia, oboznámiť osobný spis odsúdeného v potrebnom rozsahu, vykonané dokazovanie riadne vyhodnotiť a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť.

58. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.